

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่อง งานเกษตร
รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

A Study of Learning Achievement and Satisfaction in Agricultural
Work through STAD Cooperative Learning among Grade 6
Students in Career and Technology Education

นิธิพร เหลาขุนทด¹ และจันทร์ ตียะวงศ์²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nithiporn Khaokunthod¹ and Jan Tiya Wong²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : 650402320045@nmc.ac.th

(ได้รับ : 1 พฤษภาคม, 2568 ; แก้ไข: 4 พฤษภาคม, 2568; ตอบรับ: 18 พฤษภาคม, 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย จำนวน 9 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ และแผนการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านด้านกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านเนื้อหา

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

Abstract

This research aimed to (1) compare the learning achievement and satisfaction in agricultural work in the Career Education subject before and after implementing the STAD cooperative learning technique among Grade 6 students, and (2) examine the students' satisfaction toward the use of the STAD cooperative learning technique in the teaching of agricultural work. The sample group consisted of 9 Grade 6 students from Ban Nong Mai Tai School, selected through cluster sampling. The research instruments included a learning achievement test, a student satisfaction questionnaire, and a set of lesson plans designed according to the STAD cooperative learning technique. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The findings are expected to provide valuable insights into the effectiveness of STAD cooperative learning in enhancing students' academic performance and learning satisfaction in agricultural education at the primary level.

The results revealed that:

1. The learning achievement and satisfaction in agricultural work in the Career Education subject of Grade 6 students after learning through the STAD cooperative learning technique were significantly higher than before the instruction at the .05 level of statistical significance.
2. The overall satisfaction of Grade 6 students toward the STAD cooperative learning technique in agricultural work in the Career Education subject was at a high level. The aspect with the highest mean score was learning activities, followed by classroom atmosphere and perceived benefits. The aspect with the lowest mean score was content.

Keywords : Academic achievement, satisfaction, STAD cooperative learning technique

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในด้านอาชีพเกษตรกรรมถือเป็นเรื่องสำคัญในระบบการศึกษาไทย เนื่องจากการเกษตรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในชนบทที่ยังพึ่งพิงการเกษตรเป็นหลัก การศึกษาทางด้านเกษตรกรรมจึงไม่เพียงแต่เป็นการถ่ายทอดความรู้พื้นฐานให้แก่ผู้เรียน แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในการสร้างอาชีพที่ยั่งยืนให้กับชุมชนและสังคม การพัฒนาในด้านการศึกษาวิชาเกษตรกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากประเทศไทยยังคงพึ่งพิงการเกษตรเป็นหลัก และมีเกษตรกรจำนวนมากที่ทำการผลิตเพื่อการบริโภคและการส่งออก โดยเฉพาะในภาคการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชและสัตว์ อย่างไรก็ตาม การเกษตรในปัจจุบันต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดแคลนแรงงานเกษตรที่มีทักษะสูง, การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ, และปัญหาการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติ ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนที่เหมาะสม โดยเฉพาะการใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาและนำความรู้ไปใช้ได้จริง การใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD เป็นหนึ่งในเทคนิคที่มี

ประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม เทคนิค STAD จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในการแก้ปัญหาหรือทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนเกษตรกรรม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้ดียิ่งขึ้น

การพัฒนาทักษะทางการเกษตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประเทศไทยยังคงมีเกษตรกรรมเป็นรากฐานทางเศรษฐกิจ นโยบายด้านการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาการงานอาชีพที่เน้นการปฏิบัติจริงและบูรณาการความรู้กับชีวิตประจำวัน การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นแนวทางหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมจากหลักสูตรช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้งยังตอบสนองนโยบายการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562) และ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

จากการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการอาชีพ เรื่องงานเกษตร ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนหลายคนยังขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดความเข้าใจในบทเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบบรรยายและเน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูเป็นหลัก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) รูปแบบดังกล่าวไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงนอกจากนี้ผลการศึกษาของ พรพรรณ เพชรประกาย (2565) พบว่า การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบปกติ แบบร่วมมือเทคนิค STAD ยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการพึ่งพาอาศัยกันภายในกลุ่ม ซึ่งล้วนเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง

จากการสำรวจสภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจในบทเรียน ขาดความเข้าใจในเนื้อหา และไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง ข้อมูลจากการนิเทศภายในของโรงเรียนระบุว่า วิธีการสอนของครูยังคงใช้วิธีบรรยายเป็นหลัก และไม่ได้เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างแท้จริงปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองเพ็ญ จันทรวง (2565) ที่ศึกษาการใช้เทคนิค STAD กับนักเรียนชั้นประถมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ อีกทั้งยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง

นอกจากนี้พรพรรณราย อุ่นเรือน (2566) ศึกษาการใช้แบบร่วมมือ STAD ในรายวิชาการงานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันได้ดีขึ้นและส่งผลให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจนเช่นเดียวกับงานวิจัยของสมชาย ภูมิคง (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาที่เน้นการปฏิบัติ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำในช่วงต้น ดังนั้นการศึกษากาการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ใน

เขตพื้นที่จึงมีความสำคัญและมีแนวโน้มที่จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนในวิชาการงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 214 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องงานเกษตร จำนวน 4 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 16 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา บรรยากาศ

กิจกรรมการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย พุทธศักราช 2560 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 ศึกษาหลักการและรายละเอียดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ เทคนิครูปแบบวิธีการสอนและเอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 4 แผน เวลาแผนละ 60 นาที ใช้สอน 12 ชั่วโมง
 - 1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ พิจารณาเบื้องต้นเพื่อให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

1.7 ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้คะแนนความเหมาะสมตามแบบประเมิน ด้วยแบบประเมินมาตราส่วน 5 ระดับตามลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด ให้	1	คะแนน

1.8 นำผลการประเมินความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนด เกณฑ์ตัดสินผลการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยได้ค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ย 4.66

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและปรับปรุง

1.10 ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสร้างแบบทดสอบ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 สร้างแบบทดสอบปรนัย 30 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1
ถ้าไม่แน่ใจว่า	มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0
ถ้าแน่ใจว่า	ไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

โดยได้ค่าดัชนีตรวจสอบค่าความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจแก้ไขและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.6 ทดลองใช้กับนักเรียน 30 คน วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.58-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.40-0.77

2.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสูตร ค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.88

2.8 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจ

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท 5 ระดับ และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 74 – 84)

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท ดังนี้

5	หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจะใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจเล็กน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบครอบคลุมในด้านต่างๆ และความสอดคล้องของเนื้อหา นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Consistency) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 63)

ถ้าแน่ใจว่า มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1
ถ้าไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0
ถ้าแน่ใจว่า ไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจตรวจสอบ IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

3.5 นำเสนอแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของแบบประเมินความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.86 ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.86

3.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการสอนตามแผนจนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3. วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เรื่องงานเกษตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ประเมินความพึงพอใจหลังเรียนการจัดการเรียนรู้สิ้นสุด โดยใช้แบบประเมินความพึง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วย t-test แบบ Dependent Sample ทดสอบความแตกต่าง ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 112)

2. วิเคราะห์ผลแบบประเมินความพึงพอใจโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 102)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏดังตาราง 4.1

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน						
การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t	p-value
ก่อนเรียน	9	30	10.5	2.28	23.15*	0.00
หลังเรียน	9	30	27.5	1.38		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $t(.05, 8) = 1.8595$

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ ($\bar{X} = 11.5$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 1.83) มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{X} = 25.67$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 1.41) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพต่อการนำเอาไปสอนในชั้นเรียนที่มีการเรียนรู้ทำงานแบบกลุ่มได้ดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานปฏักดังตาราง 4.2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.39	0.20	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศ	4.56	0.16	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.64	0.14	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่จะได้รับ	4.45	0.29	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.51	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้สรุปตารางนี้ในภาพรวมได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.10) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.14) แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลดีต่อการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้น และการพัฒนาทักษะของผู้เรียน รองลงมาบรรยากาศ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.16) ด้านประโยชน์ที่จะได้รับ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.29) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.20)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่องงานเกษตร รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยขออภิปรายในประเด็นสำคัญดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Division) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนต่อการจัดการเรียนรู้เทคนิค STAD สูงกว่าเรียนกว่าก่อนเรียนแสดงให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่นักเรียนได้รับสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ผุดผ่อง (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และครูชบา พรหมชาติ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยใช้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ยังเห็นด้วยกับการนำกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคร่วมมือ STAD เป็นประสิทธิภาพ และสามารถยกระดับทางการเรียนได้จริง โดยเฉพาะกับนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางหรือต่ำ ซึ่งทำให้แสดงความคิดเห็นในกลุ่ม และสนุกเรียนรู้พร้อมเพื่อนมากขึ้น

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติที่ดี มีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร ซึ่งประเมินความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศหว่าทอง ราตรี (2567) ได้ทำวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รู้สึกว่ามีการพัฒนาทักษะการทำงานในทีมและการคิดวิเคราะห์ในกลุ่ม ทำให้นักเรียนชื่นชอบ และพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณทิพย์ บุญรัตน์ (2567) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการงานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาการงานอาชีพหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรส่งเสริมให้มีการนำเทคนิค STAD ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการงานอาชีพและวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาที่เน้นกิจกรรมหรือการปฏิบัติ เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือสังคมศึกษา ซึ่งสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันได้ดี

1.2 ควรปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบการเรียนการสอนให้เข้าใจง่าย และมีการนำเสนอที่น่าสนใจ เช่น การใช้สื่อมัลติมีเดีย หรือการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

2.2 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

2.3 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ด้านการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สำนักงานเลขาธิการสภา

การศึกษา.

ชบา พรหมชาติ. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ เรื่องงานเกษตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD. *วิจัยในชั้นเรียนระดับประถมศึกษา*, 5(2), 33-40.

ทองเพียร จันท์ทอง. (2565). การใช้เทคนิค STAD กับนักเรียนชั้นประถมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิจัยการศึกษา*, 10(3), 101-112.

- พรรณราย อุ่นเรือน. (2566). การใช้เทคนิค STAD ในการเรียนการงานอาชีพของนักเรียนประถม. *วารสารวิชาการทางการศึกษา*, 21(1), 75–83.
- พรรณทิพย์ บุญรัตน์. (2567). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพ. *วารสารวิจัยและพัฒนาเพื่อการศึกษา*, 6(1), 42–50.
- พรพรรณ เพชรประกาย. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้เทคนิค STAD. *วารสารครุศาสตร์ศึกษา*, 17(3), 85–94.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). *การสร้างเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา*. สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). *การสร้างแบบสอบถามในงานวิจัยทางการศึกษา*. สุวีริยาสาส์น.
- สมชาย ภูมิคง. (2564). เทคนิค STAD กับการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน*, 13(2), 94–102.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพในระดับประถมศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- เลิศหว่าทอง ราตรี. (2567). ผลของการเรียนแบบ STAD ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์. *วารสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*, 14(1), 61–70.
- จันทิมา ผุดผ่อง. (2563). ผลของเทคนิค STAD ต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ. *วารสารครูภาษาอังกฤษ*, 7(1), 30–38.